

LAKI ILDIKÓ: TÁRSADALMI TÜKÖRKÉP

NAPJAINKBAN SZÁMTALAN KIHÍVÁSSAL, NÖVEKVŐ BIZONYTALANSÁGGAL KELL SZEMBENÉZNÜNK, AMELYEKET HATALMAS ERŐFESZÍTÉSEK ÁRÁN IGYEKSZÜNK A GAZDASÁGI FEJLŐDÉS ÉS A VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSÉVEL MEGOLDANI. E FOLYAMATOK UGYANAKKOR OLYAN KÖRNYEZETI ÉS TÁRSADALMI VÁLTOZÁSOKAT IS HOZNAK MAGUKKAL, AMELYEK AZ EGÉSZ BOLYGÓ SORSÁT ÉRINTIK, TOVÁBBI NEHÉZSÉGEK ELÉ ÁLLÍTVÁ A TÁRSADALMAT. AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS, A KÖRNYEZETI DEGRADÁCIÓ, A CSÖKKENŐ TERMÉSHOZAMOK, A NEMZETKÖZI ÉS AZ ORSZÁGOKON BELÜLI EGYENLŐTLENSÉGEK NÖVEKEDÉSE, A FOKOZÓDÓ ELSZEGÉNYEDÉS, A SZEGÉNYEBB RÉTEGEK KIREKESZTŐDÉSE MIND E VÁLTOZÁSOK KÖRÉBE TARTOZNAK. A TERMÉSZETI FELTÉTELEK MEGVÁLTOZÁSA PEDIG KOCKÁZATOT JELENT SZÁMOS KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI TERÜLETEKEN.¹³²

A GAZDASÁGKÖRNYEZETI VÁLTOZÁS NYILVÁNVALÓ A TERÜLETI-TÁRSADALMI VISZONYOKBAN SEM HAGYHATÓ MAGÁRA. TERÜLETI ÁTALAKULÁSOK (TELEPÜLÉSEK KÖZÖTTI VERSENY, FUNKCIÓK ÉS TEVÉKENYSÉGEK ÁTHELYEZŐDÉSE - ITT GONDOLJUNK CSAK AZ IPARVÁROSOK MEGVÁLTOZOTT SZEREPÉRE), TÁRSADALMI VÁLTOZÁSOK (CSÖKKENŐ GYEREKSZÁM, NÖVEKVŐ IDŐSKOROSZTÁLY, MUNKANÉLKÜLISÉG, TARTÓS BETEGSÉGEK, ÉLETMINŐSÉG JAVULÁS-ÉLETMINŐSÉG ROMLÁS) MIND AZT MUTATJÁK A VÁLTOZÁSOK SOKRÉTŰEK, DE LEGFŐKÉPPEN ÁLLANDÓ MOZGÁSBAN VANNAK.

A JELEN ÖSSZEFOGLALÓ ENNEK A GAZDASÁGI VÁLTOZÁSRA REAGÁLÓ TÁRSADALMI-TERÜLETI KÉP BEMUTATÁSÁNAK ÁTTEKINTÉSE, A FENNTARTHATÓSÁG JEGYÉBEN. KIEMELT HANGSÚLY HELYEZŐDIK AZOKRA AZ AKTUÁLIS, JELENLEGI TENDENCIÁKRA, MELYEK AZ ÉLETMINŐSÉG, A KÖRNYEZETI HATÁSOK, VALAMINT A TERÜLETI PROBLÉMÁKAT FESZEGETI.

MINDEHHEZ AZONBAN SZÜKSÉGESNEK ÍGÉRKEZIK ISMERTETNI AZOKAT A JELLEMZŐKET, AMELYEK A MAI MAGYAR TÁRSADALOMRA RELEVÁNSAK. EZEK EGYFELŐL AZ ADATOKON, MÁSFELŐL A FOLYAMATOKON KERESZTÜL LÁTHATÓAK, A MINDENKORI KÜLSŐ ÉS BELSŐ KÖRÜLMÉNYEK FÜGGVÉNYÉBEN.

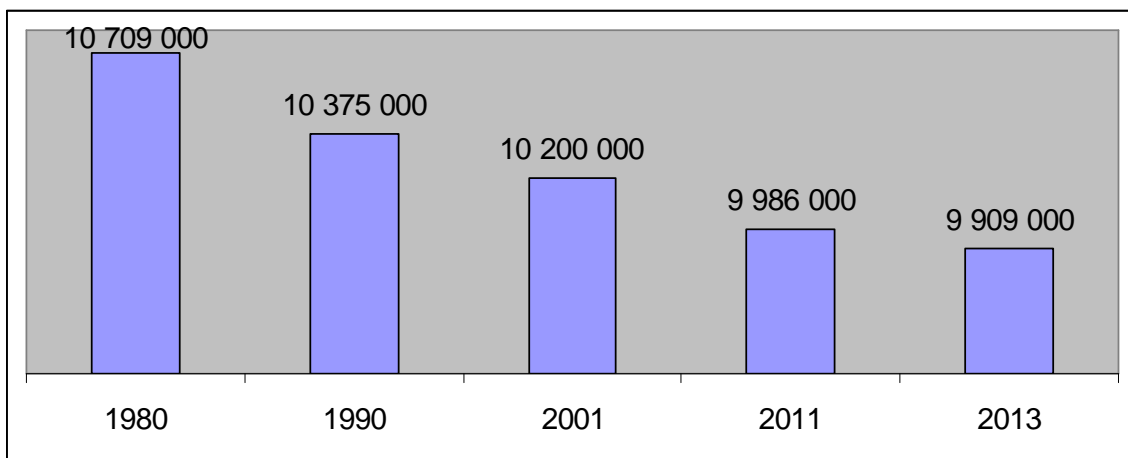
¹³²Letöltés helye és ideje: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/fenntartfejl/fenntartfejl12.pdf> . 2013. július 29.

MAGYARORSZÁG LAKOSSÁGA, NÉPESSÉGE

MAGYARORSZÁGON 2013. JANUÁR 1-JÉN 9 MILLIÓ 906 EZREN ÉLTEK. A NÉPESSÉG SZÁMA TÖBB MINT HÁROM ÉVTIZEDE GYORSULÓ ÜTEMBEN FOGY, AZ ORSZÁGNAK MA 803 EZER FŐVEL KEVESEBB A LAKOSA, MINT 1980-BAN. A CSÖKKENÉS A TERMÉSZETES FOGYÁSBÓL ERED - AZAZ ÉVRŐL ÉVRE KEVESEBB GYERMEK JÖN VILÁGRA, MINT AHÁNYAN MEGHALNAK. A NEMZETKÖZI BEVÁNDORLÁS ÉS AZ ELVÁNDORLÁS POZITÍV EGYENLEGE AZ EZREDFORDULÓTÓL NAPJAINKIG 40%-BAN ELLENSÚLYOZTA A NÉPESSÉG GYORSULÓ TERMÉSZETES FOGYÁSÁT.¹³³

A NÉPESSÉG SZÁMA ÉVRŐL ÉVRE VISZONYLAG KEVÉSSÉ VÁLTOZIK, A FOLYAMATOKAT MEGHATÁROZÓ ALAPTENDENCIÁK HOSSZABB TÁVON ÉRVÉNYESÜLNEK. A HAZAI NÉPESSÉGSZÁMOT DÖNTŐEN A SZÜLETÉSEK ÉS A HALÁLOZÁSOK ALAKÍTJÁK. A SZÜLETÉSEK 1976-TÓL TARTÓSAN CSÖKKENŐ, VALAMINT A HALÁLOZÁSOK 1963-TÓL EMELKEDŐ TRENDJE ODA VEZETETT, HOGY A SZÜLETÉSEK ÉS A HALÁLOZÁSOK MÉRLEGE AZ 1980-AS ÉVEKTŐL - EURÓPÁBAN LEGKORÁBBAN - NEGATÍVVÁ VÁLT. AZ ALAPTENDENCIÁK ANNYIBAN VÁLTOZTAK, HOGY A HALANDÓSÁG AZ 1993-AS NEGATÍV CSÚCSOT KÖVETŐEN CSÖKKENI KEZDETT.

1. SZÁMÚ ÁBRA
LAKOSSÁGSZÁMARÁNY VÁLTOZÁS 1980-2013 KÖZÖTT

FORRÁS: KSH STADAT
SZERKESZTETTE: LAKI ILDIKÓ

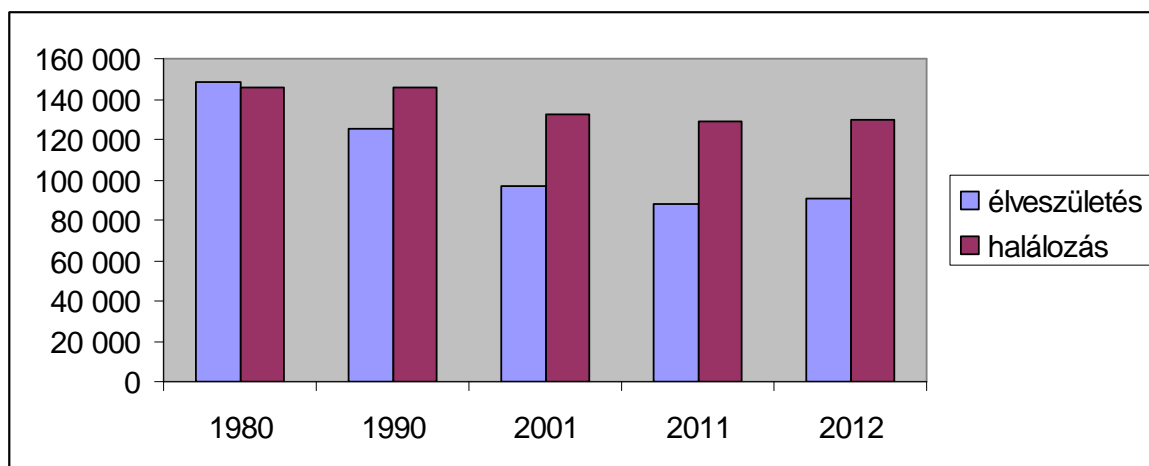
A MAGYAR TÁRSADALOM FOKOZATOS NÉPESSÉGCSÖKKENÉSE MELLETT IGEN KOMOLY PROBLÉMÁT OKOZ AZ IDŐSÖDŐ TÁRSADALOM. EZ REGIONÁLIS SZINTEN SEM AZONOS, POZITÍV HELYZETET A FEJLETT RÉGIÓK ÉLVEZNEK; BUDAPEST, VALAMINT PEST ÉS GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYE. ITT LAKOSSÁG SZÁMA INKÁBB NÖVEKEDŐ TENDENCIÁT MUTAT, MINT A RÉGIÓK TÖBBSÉGE. TOVÁBBI DILEMMÁT JELENT A BELFÖLDI

¹³³ Letöltés helye és ideje: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mo/mo2012.pdf> . 2013. július 30.

NÉPESSÉGMOZGÁS, MELYBEN SZINTÉN PEST MEGYE, BUDAPEST, GYŐR-MOSON-SOPRON ÉS VAS MEGYE NÉPESSÉGMEGTARTÓ EREJE ERŐTELJES, A TOVÁBBI 16 MEGYÉVEL SZEMBEN. MINDEZ SZÁMOS MEGOLDANDÓ TÁRSADALMI-GAZDASÁGI KÉRDÉST TESZ MAGA MÖGÉ. ELVÁNDORLÁS, GYEREKVÁLLALÁS, HELYI SZINTŰ BERUHÁZÁSOK CSÖKKENÉSE, NÖVEKVŐ KIHASZNÁLATLAN TERÜLETEK, ELHANYAGOLT KÖRNYEZET.

MAGYARORSZÁG TERMÉKENYSÉGI RÁTÁJA JELENLEG AZ EGYIK LEGALACSONYABB AZ EURÓPAI UNIÓBAN, RÁADÁSUL AZON ORSZÁGOK CSOPORTJÁBA TARTOZIK, AHOL AZ UTÓBBI ÉVEKBEN NEM KERÜLT SOR A TERMÉKENYSÉGI ARÁNYSZÁM NÖVEKEDÉSÉRE. ANNAK ELLENÉRE VISZONT, HOGY ILYEN ALACSONY A TERMÉKENYSÉG A CSALÁDTÁMOGATÁSRA FORDÍTOTT KÖLTSÉGEK ARÁNYTALANUL MAGASAK AZ EU-S ÁTLAGHOZ KÉPEST. AZ ALACSONY GYERMEKVÁLLALÁSI HAJLANDÓSÁG FOLYAMATOS CSÖKKENÉSE A GYERMEKVÁLLALÁSI KOR KITOLÓDÁSÁVAL IS MAGYARÁZHATÓ, A NŐK KÉSŐBB ÉS KEVESEBB GYERMEKET SZÜLNEK, VÁLLALNAK. *A NÉPESSÉG ERŐFORRÁSAIT TEKINTVE MAGYARORSZÁG TARTALÉKAI KIMERÜLŐBEN VANNAK, AMENNYIBEN NEM TÖRTÉNIK FORDULAT, AZ ORSZÁG JELENLEG IS FOGYÓ NÉPESSÉGE VÁRHATÓAN 10%-AL CSÖKKEN 2050-IG ÉS AZ IDŐSKORI ELLÁTOTTSÁGI RÁTA AZ EU27 ÁTALAGOS SZINTJE FÖLÉ EMELKEDIK 2060-RA.*¹³⁴

2. SZÁMÚ ÁBRA
ÉLVESZÜLETÉSEK ÉS HALÁLOZÁS 1980-2012 KÖZÖTT

FORRÁS: KSH STADAT
SZERKESZTETTE: LAKI ILDIKÓ

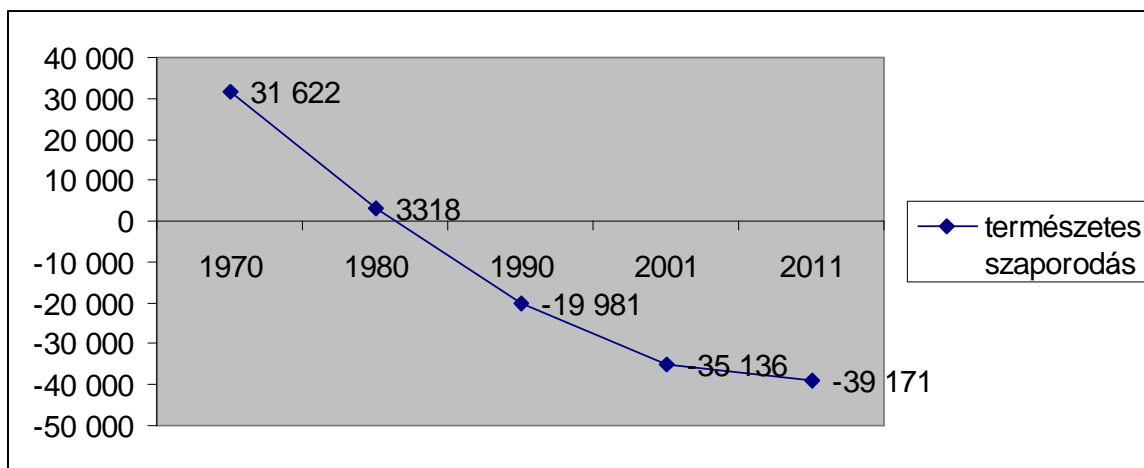
A FENTI ÁBRÁBÓL LÁTHATÓ TEHÁT, HOGY AZ 1980-AS ÉVEKBELI SZÜLETÉSI ÉS HALÁLOZÁSI SZÁMARÁNYOK SZINTE KIEGYENLÍTETT HELYZETÉT AZ 1990-ES ÉVEKBEN MÁR A MAGASABB HALÁLOZÁSI ARÁNYSZÁMOK VÁLTOTTÁK FEL. AZ EZREDFORDULÓT KÖVETŐEN PEDIG EGYÉRTELMŰEN LÁTHATÓ, HOGY

¹³⁴ Letöltés helye és ideje: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mo/mo2012.pdf> . 2013. július 30.

A MÉG INKÁBB CSÖKKENT A SZÜLETÉSEK SZÁMARÁNYA, UGYANAKKOR CSÖKKENŐ TENDENCIÁT MUTAT A HALÁLOZÁSI SZÁMARÁNY IS. APRÓ VÁLTOZÁS CSAK AZ 2012-ES IDŐSZAKRA TEHETŐ, MELY VALÓSZÍNŰLEG A KÜLÖNBÖZŐ ÖSZTÖNZŐ PROGRAMOK TÁMOGATÁSÁNAK, AZ ÚJ TÁRSADALOMPOLITIKAI TÖREKVÉSEKNEK KÖSZÖNHETŐ.

A NÉPESSÉG SZÁMA ÉVRŐL ÉVRE VISZONYLAG KEVÉSSÉ VÁLTOZIK, A FOLYAMATOKAT MEGHATÁROZÓ ALAPTENDENCIÁK HOSSZABB TÁVON ÉRVÉNYESÜLNEK.

3. SZÁMÚ ÁBRA
TERMÉSZETES SZAPORODÁS 1970 ÉS 2011 KÖZÖTT

FORRÁS: KSH STADAT
SZERKESZTETTE: LAKI ILDIKÓ

ÖSSZESEN 1970 ÉS 2012 KÖZÖTT A SZÜLŐKÉPES KORÚ NŐK SZÁMA 13, A SZÜLETÉSSZÁM 40,5%-KAL ESETT VISSZA. A RENDSZERVÁLTÁST KÖVETŐEN INDULT MEG, ILLETVE GYORSULT FEL AZ A FOLYAMAT, AMELY SORÁN PARADIGMAVÁLTÁS TÖRTÉNT A GYERMEKVÁLLALÁSI MAGATARTÁSOKBAN IS.¹³⁵ EBBŐL A SZEMPONTBÓL A TÁRSADALMI FENNTARTHATÓSÁG KÉRDÉSE FONTOS ÁLLOMÁST JELENT A HAZAI NÉPESEDÉSPOLITIKA SZEMPONTJÁBÓL. EGY ORSZÁG NÉPESSÉGSZÁMA AKKOR FENNTARTHATÓ, HA A TELJES TERMÉKENYSÉGI ARÁNYSZÁMA ELÉRI A 2,1-ET. AZ 1990-ES ÉVEKBEN A TERMÉKENYSÉG ERŐTELJESEN CSÖKKENT, A 2000-ES ÉVEKBEN INGADOZOTT ÉS ALACSONY SZINTEN MARADT. 1990 ÉS 2011 KÖZÖTT 1,84-RŐL 1,24-RE MÉRSÉKLŐDÖTT A TERMÉKENYSÉGI MUTATÓ ÉRTÉKE, EZ TÖRTÉNELMI MÉLYPONT A HAZAI SZÜLETÉSI STATISZTIKA TÖRTÉNETÉBEN. 2000 ÉS 2011 KÖZÖTT 1,24 ÉS 1,35 KÖZÖTT INGADOZOTT A MUTATÓ ÉRTÉKE. MÍG 1990-BEN MINTEGY 13%-KAL MARADT EL A TERMÉKENYSÉG A REPRODUKCIÓ SZINTJÉTŐL, ADDIG 2011-BEN MÁR 41%-KAL. A TERMÉKENYSÉG ALACSONY SZINTJE A KÉSŐBBRE HALASZTOTT SZÜLETÉSEKSEL ÉS A KEVESEBB GYERMEK VÁLLALÁSÁVAL

¹³⁵ Letöltés helye és ideje: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mo/mo2012.pdf>. 2013. augusztus 4.

INDOKOLHATÓ. A KÉSŐBBI GYERMEKVÁLLALÁS NEM FELTÉTLENÜL JÁR EGYÜTT A NŐK BEFEJEZETT TERMÉKENYSÉGÉNEK CSÖKKENÉSÉVEL, MIVEL ÉLETÜK SORÁN PÓTOLHATJÁK ELHALASZTOTT SZÜLÉSEIKET. EZZEL EGYÜTT MEGNŐ AZ ESÉLYE ANNAK, HOGY AKARATUK ELLENÉRE AZ EREDETELEG TERVEZETTNÉL KEVESEBB GYERMEKET VÁLLALNAK. A TÁRSADALOMBAN KIALAKULT TERMÉKENYSÉGI MINTA A FELNŐVEKVŐ FIATAL GENERÁCIÓK GYERMEKVÁLLALÁSI MAGATARTÁSÁT IS BEFOLYÁSOLJA.¹³⁶

MİNDEZ AZT JELENTI, A FENNTARTHATÓSÁG EGYIK ALAPPILLÉRE A TÁRSADALMI REPRODUKCIÓ A MAGYAR TÁRSADALOMBAN VESZÉLYEZTETETTNEK MUTATKOZIK, MELYRE MEGFELELŐ ESZKÖZÖKET JELENTHET EGY OLYAN POLITIKAI IRÁNYVONAL, AMELY KEDVEZŐ FELTÉTELEKET TEREMT A GYERMEKVÁLLALÁS VONATKOZÁSÁBAN.

1. SZÁMÚ TÁBLÁZAT
ÖSSZESÍTŐ TÁBLÁZAT A NÉPESSÉGVÁLTOZÁS TÉNYEZŐIRŐL

IDŐSZAK	ÉLVESZÜLETÉS	HALÁLOZÁS	TERMÉSZETES SZAPORODÁS, ILL. FOGYÁS (-)	VÁNDORLÁSI KÜLÖNBÖZET	TÉNYLEGES SZAPORODÁS, ILL. FOGYÁS (-)	LAKÓNÉPESSÉG AZ IDŐSZAK VÉGÉN
1980-1989	1 309 583	1 451 823	-142 240	-192 400	-334 640	10 374 823
1990-2001	1 222 922	1 595 784	-372 862	196 354	-176 508	10 198 315
2001-2011	1 021 668	1 408 873	-387 205	126 518	-260 687	9 937 628
VÁLTOZÁS AZ IDŐSZAK ELEJI NÉPESSÉG SZÁZALÉKÁBAN						
1980-1989	12,2	13,6	-1,3	-1,8	-3,1	96,9
1990-2001	11,8	15,4	-3,6	1,9	-1,7	98,3
2001-2011	10,0	13,8	-3,8	1,2	-2,6	97,4

FORRÁS: [HTTP://WWW.KSH.HU/NEPSZAMLALAS/TABLAK_TERULETI_00](http://www.ksh.hu/nepszamlalas/tablak_teruleti_00)

KORMEGOSZLÁS

AZ ELMÚLT ÉVTIZEDBEN A KORÁBBINÁL KEVESEBB GYERMEK SZÜLETÉSE, A HALÁLOZÁSOK MÉRSÉKLŐDŐ TRENDJE, A VÁRHATÓ ÉLETTARTAM NÖVEKEDÉSE EGYÜTTES EREDMÉNYEKÉPPEN IDŐSÖDÖTT AZ ORSZÁG NÉPESSÉGE. 2011. OKTÓBER 1-JÉN CSAKNEM 250 EZERREL KEVESEBB GYERMEKKORÚ, 171 EZERREL KEVESEBB 15-39 ÉVES (A TOVÁBBIKBAN FIATAL AKTÍV KORÚ), 92 EZERREL KEVESEBB 40-59 ÉVES

¹³⁶ Letöltés helye és ideje: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/fenntartfejl/fenntartfejl12.pdf> . 2013. augusztus 6.

(IDŐSEBB AKTÍV KORÚ) ÉLT MAGYARORSZÁGON, MINT TÍZ ÉVVEL KORÁBBAN. AZ IDŐSKORÚAK SZÁMA CSAK NEM 250 EZER FŐVEL TÖBB LETT.¹³⁷

2. SZÁMÚ TÁBLÁZAT
A NÉPESSÉG KORCSOPORT ÉS NEMEK SZERINT

KORCSOPORT, ÉVES	1980	1990	2001	2011
-4	865 704	617 232	488 456	475 245
5-9	772 680	656 150	581 985	482 346
10-14	702 789	857 167	624 495	490 068
15-19	650 492	766 856	668 609	593 534
20-24	813 917	678 653	809 302	618 235
25-29	891 551	620 290	786 991	611 301
30-34	755 987	774 415	700 857	765 317
35-39	720 569	847 341	608 734	815 596
40-44	651 984	716 675	708 584	714 521
45-49	685 447	674 954	824 725	601 672
50-54	694 238	597 701	704 742	657 571
55-59	673 973	607 543	609 276	781 111
60-64	380 686	585 924	535 309	653 991
65-69	547 372	529 668	490 297	522 971
70-74	416 237	267 782	437 347	423 844
75-79	274 669	316 584	338 823	331 073
80-84	146 356	172 429	154 224	234 215
85-	64 812	87 459	125 559	165 017
ÖSSZESEN	10 709 463	10 374 823	10 198 315	9 937 628

FORRÁS: [HTTP://WWW.KSH.HU/NEPSZAMLALAS/TABLAKE_TERULETI_00](http://www.ksh.hu/nepszamlalas/tablak_teruleti_00)

A NÉPESSÉGEN BELÜL A BÖLCSŐDÉS- ÉS ÓVODÁSKORÚAK SZÁMA KEVESEBB, MINT 2001-BEN, ENNÉL MÉG ROSSZABB ADATOKAT MUTAT AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK KÖRE, ITT TÖBB MINT 20%-VAL CSÖKKENT A SZÁMARÁNY. MEGJEGYZENDŐ, ENNEK A TENDENCIÁNAK A NEGATÍV KÖVETKEZMÉNYEI A KÖVETKEZŐ IDŐSZAKBAN ÉRHEŐ MAJD TETTEN (A MUNKAVÁLLALÁS, A SZOCIÁLIS TÁMOGATÁSOK, A GAZDASÁG TARTÓS FENNTARTHATÓSÁGA TERÜLETÉN). A LEGERŐSEBB MUNKAVÁLLALÁSI KORÚ 20-59 ÉVES LAKOSSÁG SZÁMA 2001-BEN 5 753 211 FŐT TETT KI, 2011. ÉVBEN EZ A SZÁMADAT MÁRCSAK 5 565 324 FŐRE TEHEŐ - 188 EZER FŐVEL KISEBB, MINT 2001-BEN VOLT.

¹³⁷ Letöltés helye és ideje: http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/nepsz2011/nepsz_03_00_2011.pdf 2013. augusztus 8.

A 2011. ÉVI ADATOKAT TEKINTVE ELMONDHATÓ, HOGY A 60-69 ÉVES KOROSZTÁLY LÉTSZÁMA EMELKEDETT MEG LEGINKÁBB (A 70-79 ÉVESEK MINTEGY 21 EZER FŐVEL KEVESEBBEN VANNAK, MINT 10 ÉVE, A 80 ÉVNÉL IS IDŐSEBBEK SZÁMA PEDIG CSAK NEM 120 EZERREL TÖBB, MINT 2001-BEN, ÉS A NÖVEKEDÉS TÚLNYOMÓ RÉSE A NŐKNÉL KÖVETKEZETT BE. AZ ORSZÁG LAKOSSÁGÁBÓL MINDEN TIZEDIK LAKOS 70 ÉVES VAGY IDŐSEBB.

TERÜLETI SAJÁTOSSÁGOK

MAGYARORSZÁG ÉVTIZEDEK ÓTA KÜZD ELAPRÓZOTT TELEPÜLÉSRENDSZERÉNEK, A KÖZPONTI ÉS MEGYEI VÁROSOK ELŐNYÖS POZÍCIÓJÁNAK, VALAMINT A KISTELEPÜLÉSEK, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS TELEPÜLÉSEK ÉS TÉRSÉGEK - ITT MEGJELENŐ HALMOZOTT TÁRSADALOMMAL - PROBLÉMÁJÁVAL. AMENNYIBEN A FENNTARTHATÓSÁG OLDALÁRÓL TEKINTJÜK, ÚGY ELMONDHATÓ, HOGY EGYÉRTELMIEN A GAZDASÁGILAG FEJLETTEBB RÉGIÓK (A NYUGATI ÉS KÖZÉP TERÜLETEN ELHELYEZKEDŐ) ÉLVEZNEK MINDEN TEKINTETBEN ELŐNYT. A TERÜLETI KONCENTRÁCIÓ LEGFŐBB PONTJA A FŐVÁROS ÉS AGGLOMERÁCIÓJA, MELY ERŐTELJESEN MEGTERHELI A FŐVÁROS KÜLÖNBÖZŐ TERÜLETEIT (INFRASTRUKTÚRA, KÖRNYEZET). A KÖRNYEZETI TÉNYEZŐKÖN TÚL A TERÜLETHASZNÁLAT KÉRDÉSKÖRE SEM ELHANYAGOLANDÓ, HISZEN AZ FŐVÁROS ÉS AGGLOMERÁCIÓJA SZINTE EGY MEGAVÁROS KÉPÉT MUTATJA, AMELYET INKÁBB CSAK IGÉNYBE VESZÜNK, HASZNÁLUNK, DE KEVÉSBÉ FOGLALKOZUNK A FENNTARTHATÓSÁGÁVAL. UGYANILYEN SÚLYOS A GAZDASÁGI OLDALRÓL TÖRTÉNŐ MEGKÖZELÍTÉSE, E KONCENTRÁCIÓ ÁLTAL AZ ORSZÁG TÖBBI MEGYÉJÉNEK NÉPESSÉGMERTARTÓ EREJE GYENGÜL, A VÁNDORLÁSOK KÖVETKEZTÉBEN A SÚLYPONTOK MINDEN TEKINTETBEN PÓLUSOKAT KÉPEZNEK.

A MAGYARORSZÁGI TELEPÜLÉSÁLLOMÁNY NAGYSÁGRENDI TAGOLÓDÁSA MESSZEMENŐEN KIHAT A TELEPÜLÉSEK FEJLŐDÉSI LEHETŐSÉGEIRE, SZOLGÁLTATÁSAIK MINŐSÉGÉRE, LAKÓIK ÉLETMINŐSÉGÉRE, MUNKAERŐ-PIACI POZÍCIÓJÁRA, JÖVEDELMELI HELYZETÉRE STB. AZ 1990-ES ÉVEK ELŐTTI IDŐSZAKBAN - AZ 1970-ES ORSZÁGOS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ DÖNTÉSEINEK KÖSZÖNHETŐEN - A KISTELEPÜLÉSEK KÜLÖNÖSEN HÁTRÁNYOS HELYZETBE KERÜLTEK. A KERESŐK JELENTŐS HÁNYADA INGÁZÓVÁ VÁLT, VAGY A KÜLÖNBÖZŐ ÚJ VÁROSOK LÉTREJÖTTÉVEL, VAGY A HELYBEN NEM TALÁLHATÓ MUNKAERŐPIAC OKÁN. EZ AZONBAN EGY AMORF SZERKEZETET HOZOTT LÉTRE A TERÜLETI SZINTŰ TÁRSADALMI FENNTARTHATÓSÁGÁBAN, HISZEN A TELEPÜLÉSEK KÖZÖTT HANGSÚLYELTOLÓDÁS ALAKULT KI.

A RENDSZERVÁLTOZÁST KÖVETŐEN A TELEPÜLÉSMÉRETÉBŐL FAKADÓ HÁTRÁNYOK MÉRSÉKLŐDTEK, EGYFELŐL A KÖZIGAZGATÁS ÚJTÍPUSÚ RENDSZERÉNEK KÖSZÖNHETŐEN (PL. A TELEPÜLÉS ÖNKORMÁNYZATOK LÉTREJÖTTÉVEL ÉS FELADATAIK MEGHATÁROZÁSÁVAL - TÖBBEK KÖZÖTT A HELYBEN

MARADÁS ESÉLYÉVEL), MÁSFELŐL AZOKNAK A GAZDASÁGI ÉS GAZDASÁGPOLITIKAI VÁLTOZÁSOKNAK KÖSZÖNHETŐEN, AMELYEK SEGÍTETTÉK A TÁRSADALOM MOBILIZÁLÓDÁSÁNAK ESÉLYÉT. ILYENNEK TEKINTHETŐ A MOBILTELEFON ELTERJEDÉSE, A LAKOSSÁG GÉPKOCSIVAL VALÓ ELLÁTOTTSÁGA, A TELEPÜLÉSEK INFRASTRUKTURÁLIS ELLÁTOTTSÁGA. A LAKÓHÁZAK ÉS ÉPÜLETEK MINŐSÉGÉNEK JAVULÁSA, AZ ENERGIAHASZNOSÍTÁS ÚJ ESZKÖZEINEK BEVEZETÉSE (ÉPÜLETEK KORSZERŰ FELÚJÍTÁSA, ÉLETMINŐSÉG ÉS LAKÓ/ÉLETKÖRÜLMÉNYEK KOHERENCIÁJÁNAK KIALAKÍTÁSA, MEGTALÁLÁSA, FINOM TÁRSADALMI KÉNYSZER AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁS MEGISMERTETÉSÉRE, ILLETVE ALKALMAZÁSÁRA).

3. SZÁMÚ TÁBLÁZAT
A TELEPÜLÉSEK NAGYSÁGRENDI CSOPORTJAI ÉS AZOK FŐBB ADATAI

TELEPÜLÉSKATEGÓRIA (FŐ)	TELEPÜLÉSEK SZÁMA	EBBŐL VÁROS	LAKÓNÉPESSÉG (FŐ)	EBBŐL A VÁROSI NÉPESSÉG (FŐ)
-199	379	-	45 087	-
200-499	707	-	239 255	-
500-999	672	-	483 718	-
1 000- 1 999	635	6	917 217	9 003
2 000- 4 999	482	80	1 446 430	292 725
5 000- 9 999	133	99	917 729	696 242
10 000- 19 999	83	82	1 159 174	1 149 045
20 000- 49 999	41	41	1 204 848	1 204 848
50 000- 99 999	11	11	712 905	712 905
100 000-199 000	7	7	959 135	959 135
200 000-	2	2	1 928 826	1 928 826
ÖSSZESEN	3 152•	328	10 014 324•	6 952 729

FORRÁS: [HTTP://WWW.KSH.HU/DOCS/HUN/HNK/HNK_2012.PDF](http://www.ksh.hu/docs/hun/hnk/hnk_2012.pdf)

FORRÁS: MAGYARORSZÁG TÉRKÉPEKBE
A TÁBLÁZATOT SZERKESZTETTE: LAKI ILDIKÓ

(• MAGYARORSZÁG KÖZIGAZGATÁSI HELYNÉVKÖNYVE (2012. JANUÁR 1.) SZERINT 3 154 TELEPÜLÉS TALÁLHATÓ MAGYARORSZÁGON.)

(•2011. OKTÓBER 1-JÉN MAGYARORSZÁG LAKÓNÉPESSÉGE 9 937 628 FŐ VOLT)

MAGYARORSZÁGON 1945 ÓTA A VÁROSOK SZÁMA HATSZOROSÁRA EMELKEDETT. AZ 1980-AS ÉVEK LASSABBAN, KÉSŐBB GYORSABB ÜTEMBEN NŐTT A VÁROSI RANGÚ TELEPÜLÉSEK SZÁMA.¹³⁸ AZ 1990-ES ÉVEK KÖZEPÉRE AZONBAN A VÁROSI FUNKCIÓJÚ TELEPÜLÉSEK VÁROSI JOGÁLLÁST NYERTEK, AZÓTA

¹³⁸ Magyarországon a városi funkciójú és a városi rangú települések köre nem felel meg egymásnak.

NAGYSZÁMÚ, FÖLDRAJZI-SZOCIOLÓGIAI-FUNKCIONÁLIS ÉRTELEMBEN FALUNAK MINŐSÜLŐ TELEPÜLÉS EMELKEDETT VÁROS RANGRA. A VÁROSI RANGÚ TELEPÜLÉSEKEN ÉLŐK SZÁMA 2010. JANUÁR 1-JÉN 6 952 729 FŐ VOLT, AZ ORSZÁG NÉPESSÉGÉNEK 69,5%-A. EZZEL EGYÉBKÉNT MAGYARORSZÁG NÉMILEG ELMARAD AZ EURÓPAI URBANIZÁCIÓS ÁTLAGTÓL. 1990 ÓTA 162-VEL NÖVEKEDETT A VÁROSOK SZÁMA, DE A VÁROSI NÉPESSÉG ARÁNYA CSAK 7,4%-PONTTAL NŐTT.¹³⁹

AZONBAN SAJNOS A VÁROSODÁS DINAMIKUS VÁLTOZÁSÁT KEVÉSBÉ KÖVETTE A VÁROSIASODÁS, A TELEPÜLÉSEKEN ÉLŐK ÉLETKÖRÜLMÉNYEINEK JAVULÁSA, AZ INFRASTRUKTURÁLIS ELLÁTOTTSÁG FEJLŐDÉSE: AZ ÚJ KISVÁROSOK EGY RÉSZÉ NEM RENDELKEZIK VALÓDI VÁROSI FUNKCIÓKKAL, INFRASTRUKTÚRÁJUK, INTÉZMÉNYI ELLÁTOTTSÁGUK HIÁNYOS, LAKÓKÖRNYEZETÜK FALUSIAS JELLEGŰ. MINDEZ ELSŐSORBAN A TULAJDONVISZONYOKBAN, A LAKÁS MINŐSÉGÉBEN, VALAMINT A FELÚJÍTÁSOK GYAKORISÁGÁBAN ÉRHETŐ TETTEN.

LAKÁS, LAKÓHELYEK ÉS ÉLETTEREK

A MAGYAR LAKÁSÁLLOMÁNY DÖNTŐ HÁNYADA A RENDSZERVÁLTÁST MEGELŐZŐ ÉVTIZEDEKBEN ÉPÜLT, ÍGY MA IS ŐRZI AZ ELMÚLT ÉVTIZEDEK LAKÁSRENDSZEREINEK SZÁMOS SZERKEZETI, MINŐSÉGI, TÉRBELI SAJÁTOSságÁT. A RENDSZERVÁLTOZÁST MEGELŐZŐEN, ILLETVE AZT KÖVETŐEN LÉTREJÖTT VISZONYOK, A LAKÁSRENDSZER MŰKÖDÉSI SAJÁTOSságAI TOVÁBBÉLNEK, ÉS TARTÓSAN HATNAK A HÁZTARTÁSOK LAKÁSPIACI VISELKEDÉSÉRE (TÁRSADALMI HELYZETKÉP 2010, 2012). MINDEZ ELSŐSORBAN A TULAJDONVISZONYOKBAN, A LAKÁS MINŐSÉGÉBEN, VALAMINT A FELÚJÍTÁSOK GYAKORISÁGÁBAN ÉRHETŐ TETTEN.

A MAGYARORSZÁGI LAKÁSKÉRDÉSEK TOVÁBBI KRITIKUS PONTJA KÖZÉ TARTOZIK A MOBILITÁS, JELEN ESETBEN A LAKÁSMOBILITÁS. AZ EURÓPAI TENDENCIÁKKAL SZEMBEN MAGYARORSZÁGON IGEN ALACSONYNAK TEKINTHETŐ A TÉRBELI MOBILITÁST, MINDEZ LEGINKÁBB A VÁROSOKBA, NAGYOBB VÁROSOKBA TÖRTÉNŐ KÖLTÖZÉSben MERÜL KI, A KISTELEPÜLÉSEK, - LEGFŐKÉPPEN A TERÜLETI HÁTRÁNYOKKAL KÜZDŐ, ROSSZ MINŐSÉGŰ INGATLANOKKAL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSEK - ESETÉBEN IGEN ALACSONYNAK MUTATKOZIK. A KISTELEPÜLÉSEK ÉS A VÁROSOK KÖZÖTTI SZAKADÉK TÁRSADALMI SZINTŰ MEGJELENÉSÉBEN A LAKÁS- ÉS ÉLETKÖRÜLMÉNY TARTALMI ELEMEL ELENEDHETETLENEK. MAGYARORSZÁGON A VIDÉKI TELEPÜLÉSEK ESETÉBEN MÉG MINDIG IGEN MAGASNAK MONDHATÓ A KOMFORT NÉLKÜLI, ROSSZ FŰTÉSI ÉS INFRASTRUKTÚRÁVAL ELLÁTOTT LAKÁSOK SZÁMARÁNYA, MELYEK A RENDSZERVÁLTÁS ÓTA MÉG INKÁBB ROSSZABB, MINT JOBB MINŐSÉGI MUTATÓKKAL JELLEMEZHETŐEK. A LAKÁS MOBILITÁST AKADÁLYOZÓ TÉNYEZŐK KÖZÖTT EGYFELŐL A MAGYAR TÁRSADALOM RÖGHÖZ KÖTÖTTségÉT KELL KIEMELNI, MÁSFELŐL A MUNKAHELYEK TERÜLETI ELHELYEZKEDÉSÉNEK,

¹³⁹ Magyarország térképekben. Szerk. Kocsis Károly & Schweitzer Ferenc (2011): MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, 128 p.

TÖMÖRÜLÉSÉNEK JELLEMZŐIT. HAZAI VISZONYOK TEKINTETÉBEN KEDVELT TERÜLETNEK A NYUGATI ORSZÁGRÉSZ, VALAMINT A FŐVÁROS ÉS KÖZVETLEN AGGLOMERÁCIÓJA MINŐSÜL. EBBŐL ADÓDÓAN A MOBILITÁS LEGINKÁBB EZEKRE A TERÜLETEKRE HELYEZŐDÖTT.

E KÉT TERÜLET MELLETT TOVÁBBI FONTOS EGYSÉGET KÉPEZ A LAKÁSOK MINŐSÉGÉNEK KÉRDÉSE. E TÁRGYKÖRBE TARTOZIK A LAKÁSOK ÉLHETŐSÉGE, LAKÓTERÜLETE, LAKHATÓSÁGA, BERENDEZÉSE ÉS HANGULATA EGYARÁNT, ÚGYMINT A KÜLÖNBÖZŐ FEJLESZTÉSEK, KIVITELEZÉS ÉS REKONSTRUKCIÓS TEVÉKENYSÉGEK EGYARÁNT. A RENDSZERVÁLTÁST KÖVETŐEN PÓTOLTÁK A KORÁBBAN ELMARADT VIDÉKI KÖZMŰFEJLESZTÉSEKET, AZ 1990-ES ÉVEKBEN ELŐBB A GÁZHÁLÓZAT, MAJD A KÖZCSATORNA-HÁLÓZAT IS KIÉPÜLT, EZÁLTAL ÁLTALÁNOSAN JAVULT A LAKÁSOK KOMFORTOSSÁGA.

MAGYARORSZÁGON 2001 ÉS 2011 KÖZÖTT 352 EZER LAKÁS ÉPÜLT. A VIZSGÁLT IDŐSZAKBAN A LEGTÖBB LAKÁS BUDAPESTEN ÉS PEST MEGYÉBEN ÉPÜLT, ITT KONCENTRÁLÓDOTT A LAKÁSÉPÍTÉSEK 45%-A. MINTEGY 20 EZER LAKÁST VETEK HASZNÁLATBA GYŐR-MOSON-SOPRON ÉS HAJDÚ-BIHAR MEGYÉBEN, MIKÖZBEN NÓGRÁD ÉS TOLNA MEGYÉBEN 3-4 EZRET. BUDAPESTEN AZ ÚJÉPÍTÉSŰ LAKÁSOK HÁROMNEGYEDÉT VÁLLALKOZÁSOK VALÓSÍTOTTÁK MEG, VIDÉKEN EZ AZ ARÁNY JÓVAL KEVESEBB, 10-40 SZÁZALÉK KÖZÖTTI. 2001 ÉS 2011 KÖZÖTT ÉVENTE ORSZÁGOSAN 2500-6500, ÖSSZESEN KÖZEL 49 EZER LAKÁS SZÜNT MEG.

A MEGSZŰNÉSEK MINTEGY NÉGYTIZEDE AVULÁS MIATT KÖVETKEZETT BE, AZ ÚJ LAKÁS ÉPÍTÉSE MIATTI MEGSZŰNÉSEK HÁNYADA ENNÉL VALAMELYEST KISEBB (37 SZÁZALÉK). AZ ÁTLAGOSNÁL NAGYOBB ARÁNYBAN (52 SZÁZALÉK) PÓTOLTÁK ÚJ LAKÁSOK A MEGSZŰNTEKET PEST MEGYÉBEN, TOVÁBBÁ BARANYA, GYŐR-MOSON-SOPRON, HAJDÚ-BIHAR ÉS SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYÉBEN. UGYANAKKOR NÓGRÁD, FEJÉR ÉS BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYÉBEN EZ AZ ARÁNY 20 SZÁZALÉK KÖRÜLI VOLT.¹⁴⁰

¹⁴⁰ Letöltés helye és ideje: www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/tarsatlasz.pdf 2013. augusztus 11.

4. SZÁMÚ TÁBLÁZAT
A LAKÓEGYSÉGEK RENDELTESE, LAKÓK, LAKSÚRÚSÉG

ÉV	LAKÁS			LAKOTT EGYÉB LAKÓEGYSÉG	LAKÓEGYSÉG ÖSSZESEN	LAKÓK		SZÁZ LAKOTT LAKÁSRA JUTÓ LAKÓ
	LAKOTT	NEM LAKOTT	EGYÜTT			LAKÁSBAN	EGYÉB LAKÓEGYSÉGBEN	
1980	3 371 417	171 001	3 542 418	11 086	3 553 504	10 348 847	28 351	307
1990	3 607 688	245 600	3 853 288	1 904	3 855 192	10 119 256	4 573	280
2001	3 690 773	373 880	4 064 653	5 167	4 069 820	9 933 033	12 267	269
2011	3 912 429	477 873	4 390 302	5 171	4 395 473	9 687 682	9 517	248

FORRÁS: [HTTP://WWW.KSH.HU/NEPSZAMLALAS/TABLAK_TERULETI_00](http://www.ksh.hu/nepszamlalas/tablak_teruleti_00)

A FENTI TÁBLÁZATBÓL LÁTHATÓ, HOGY 2001 ÉS 2011 KÖZÖTT A LAKOTT LAKÁSOK SZÁMA MEGKÖZELÍTŐLEG 8%-KAL NÖTT, UGYANÍGY EMELKEDETT A NEM LAKOTT INGATLANOK/LAKÁSOK SZÁMA IS. ENNEK OKA TÖBBRÉTŰ, TOVÁBBRA IS JELENTŐS SZÁMÚ AZOKNAK A LAKÁSOKNAK A SZÁMA, AMELYEK TARTÓS LAKHATÁSRA NEM ALKALMA A LAKÁSDATOKRA VONATKOZÓAN TOVÁBBI RECENZÍÓT MUTATNAK A 2012-ES LAKÁSTATISZTIKAI ADATOK. EBBŐL BUDAPESTEN IGEN ÉLESEN LÁTHATÓ A BEFEJEZETT LAKÁSÉPÍTÉSEKET ILLUSZTRÁLÓ ADATOK SZÁMA, 2012-BEN 48%-VAL KEVESEBB LAKÁST VETTEK HASZNÁLATBA, MINT AZ ELŐZŐ ÉVVEL KORÁBBAN. ETTŐL ELTÉRŐEN A MEGYE JOGÚ VÁROSOK ESETÉBEN VAN NÉMI JAVULÁS (SZEGED, DEBRECEN, KECSKEMÉT ÉS GYŐR ESETÉBEN), A TÖBBI TELEPÜLÉSEN NORMÁLIS MÉRTÉKŰ CSÖKKENÉS TAPASZTALHATÓ. 2012-BEN ÉPÍTÉSI ENGEDÉLYT KAPOTT ÖSSZESEN 6 099 LAKÓÉPÜLET, MELYBŐL DOMINÁNSAN AZ EGYLAKÁSOS LAKÓÉPÜLETEK SZEREPELTEK (5 019 DB), AMÍG A HÁROM VAGY ANNÁL TÖBB LAKÁSOS ÉPÜLETEK SZÁMA 333 DB-OT TETT KI. A LAKÓÉPÜLETEK LAKÁS SZÁMAINAK ALAKULÁSA SZINTÉN AZ EGYLAKÁSOS INGATLANOKNAK KEDVEZ. AZ ÖSSZES ÚJ LAKÓÉPÜLETBEN LÉTESÍTETT LAKÁSOK SZÁMA 9 565 DB-OT TETT KI, EBBŐL AZ EGYLAKÁSOS LAKÓÉPÜLETBEN TALÁLHATÓ LAKÁSOK SZÁMA 5 019, A HÁROM VAGY ANNÁL TÖBB LAKÁSOS LAKÓÉPÜLETEKBEN 3 116 DB.

A LAKÁSÉPÍTÉS TOVÁBBI ELEMZÉSI EGYSÉGÉT ADJA A LAKÁSOK ÉPÍTÉSI FORMÁK SZERINTI ÉRTÉKELÉSE. AZ ÚJ LAKÓÉPÜLET FORMÁJÁBAN MEGJELENŐ LAKÁSOK SZÁMA 9 333, MELYBŐL 14,2% BUDAPESTEN ÉPÜLT, 25,7%-A PEDIG A MEGYEI JOGÚ VÁROSOKBAN. TEHÁT A LAKÁSOK TÖBBSÉGE (60,1%) VÁROSOKBAN ÉS A NEM VÁROSI RANGÚ TELEPÜLÉSEKEN TALÁLHATÓ.

A LAKÁSMEGSZŰNÉS KÉRDÉSE A JELENLEGI LAKÁSPOLITIKA SZEMPONTJÁBÓL HASONLÓAN KIEMELT SZEREPPEL RENDELKEZIK, MINT A LAKÁSÉPÍTÉS. 2012-BEN 2 183 LAKÁS SZŰNT MEG ÖSSZESEN, MELYBŐL 1 631 VOLT SZEMÉLYI TULAJDONÚ, ÉS 407 ÁLLAMI, ILLETVE ÖNKORMÁNYZATI. AZ

ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ LAKÁSOK 54%-A BUDAPESTI SZÉKHELYEL RENDELKEZETT, A TOVÁBBI 46% EGYENES ARÁNYBAN OSZLOTT EL A MEGYEI JOGÚ VÁROS, TÖBBI VÁROSTÍPUS ÉS KÖZSÉG KÖZÖTT.

A 2001. ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS ÓTA A LAKÁSOK TULAJDONOSI SZERKEZETÉBEN ÉRDEMI VÁLTOZÁS NEM TÖRTÉNT. A MAGÁNSZEMÉLYEK TULAJDONÁBAN LEVŐ LAKÁSOK ARÁNYA TOVÁBBI 1 %-VAL NÖTT, UGYANENNYIVEL CSÖKKENT AZ ÖNKORMÁNYZATOK ÉS EGYÉB SZERVEZETEK BIRTOKÁBAN LÉVŐ LAKÁSOKÉ. A LAKOTT LAKÁSOK 96 %-A MAGÁNSZEMÉLYEK TULAJDONÁBAN, 2,7 %-A A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK, 1 SZÁZALÉKA EGYÉB INTÉZMÉNYEK, SZERVEZETEK TULAJDONÁBAN VAN. BUDAPESTEN ÉS A MEGYESZÉKHELYEKEN EZ A SZÁMADAT NÉMILEG ALACSONYABB, DE AZ EURÓPAI ÁTLAGHOZ KÉPEST IGENCSAK HÁTRÁNYBAN VAGYUNK. A LAKÁSOK KIHASZNÁLÁSA ÉS MAGÁNTULAJDONI „VOLTA” A VÁROSOKRA JELLEMZŐ, KB. 97 %-A MAGÁNTULAJDONÚ LAKÁSKÉNT FUNKCIONÁL, A KÖZSÉGEKBE PEDIG MAJDNEM 100%-IG MAGÁNTULAJDONBAN VANNAK AZ INGATLANOK. (ÉRDEKESSÉGGÉNT KELL MEGEMLÍTENI, A LAKÁSOK 0,7%-A ÖNKORMÁNYZATI VAGY EGYÉB TULAJDONBAN VAN.

A HAZAI LAKÁSKÉRDÉS ÉVEK ÓTA MEGOLDATLAN VAGY RÉSZBEN MEGOLDATLAN RÉSZÉT KÉPEZI A PANELHELYZET, VALAMINT AZ EZZEL ÖSSZEFÜGGŐ JÖVŐBENI FELADATOK. MAGYARORSZÁGON A 4 MILLIÓ 65 EZER LAKÁSBÓL 837 EZER TALÁLHATÓ LAKÓTELEPEKEN, EBBŐL 772 EZER LAKOTT, S A LAKÓTELEPI LAKÁSOKBAN JELENLEG KÖZEL 1,9 MILLIÓ EMBER ÉL. BUDAPEST 121 LAKÓTELEPÉN 260 EZER LAKÁSBAN (EZ A LAKOTT LAKÁSOK 34,8%-A) MINTEGY 622 EZER EMBER ÉL. A MEGYEI JOGÚ VÁROSOKBAN MÉG A BUDAPESTINÉL IS MAGASABB ARÁNYOKAT TALÁLUNK, MIVEL A LAKÁSOK 43,3%-A VAN LAKÓTELEPI KÖRNYEZETBEN. A LAKÓTELEPI LAKÁSOKNAK UGYANAKKOR CSAK KÖRÜLBELÜL 62%-A, ÖSSZESEN 517 EZER LAKÁS ÉPÜLT HÁZGYÁRI PANELES TECHNOLÓGIÁVAL.¹⁴¹

A HAZAI LAKÁSOK 62%-A CSALÁDI HÁZBAN, A TÖBBLAKÁSOS ÉPÜLETEK LAKÁSAINAK NAGYOBB RÉSZE (21%) LAKÓTELEPEKEN, ILLETVE VÁROSIAS BEÉPÍTÉSŰ VAGY ZÖLDÖVEZETI TERÜLETEKEN ÉPÜLT (11-4%). A LAKÁSOK MINŐSÉGI MUTATÓI TOVÁBBRA SEM KEDVEZŐEK. A 2005. ÉVI MIKROCENZUS EREDMÉNYEI SZERINT A LAKÁSOK TÖBB MINT 10%-A (13-15% KÖRÜL MOZOG) NEM FELEL MEG A 21. SZÁZADI ELVÁRT LEGELEMIBB MINŐSÉGI KÖVETELMÉNYNEK. ÍGY PÉLDÁUL NINCS WC, FÜRDŐSZOBA. EZEKBE AZ ÚN. SUBSTANDARD LAKÁSOKBAN ÉL A MAGYAR LAKOSSÁG 13-15%-A, MELY TERÜLETI MEGOSZTÁSBAN A VIDÉKI, ELMARADOTTABB TERÜLETEKEN, TELEPÜLÉSEKEN JELLEMZŐ. A VÁROSI SUBSTANDARD LAKÁSOK SZÁMARÁNYA KB. 5%.

MINDEZ MIT JELENT A LAKÁSFENNTARTÁS OLDALÁRÓL? A HAZAI LAKÁSKÉRDÉS SARKALATOS PONTJA AZ ENERGIAHATÉKONY LAKÁSFENNTARTÁS ÉS A FELÚJÍTÁSI, VALAMINT A REHABILITÁCIÓS TÖREKVÉSEK KÖRE. A SUBSTANDARD LAKÁSOK MELLETT TOVÁBBI PROBLÉMÁT JELENT AZ ÖSSZKOMFORTOS, DE ROSSZ

¹⁴¹ Egedy Tamás (2006): A városrehabilitációs stratégiák szerepe az épület- és lakásállomány megújulásában. Tér és Társadalom 20. évf. 43.p.

ENERGIAHATÉKONYSÁGÚ LAKÁSOKKAL ÖSSZEFÜGGŐ FENNTARTÁSI KÖLTSÉGEK FINANSZÍROZÁSA. A FENNTARTÁSI KÖLTSÉGEK FEDEZÉSE A TULAJDONOSOK MELLETT A LAKÁSTÁMOGATÁSOKAT NYÚJTÓ ÖNKORMÁNYZATOKAT ÉS A KÖLTSÉGVETÉST EGYARÁNT/UGYANÚGY TERHELIK. ITT EGYÉRTELMIEN KIEMELENDŐ - A RÉGI BÉRHÁZ JELLEGŰ LAKÁSOK MELLETT - AZ AZ 580 EZER LAKÓTELEPI PANELLAKÁS ÉS A 160 EZER ÖNTÖTT BETONBÓL, KÖZÉP-VAGY NAGYBLOKKBÓL ÉPÜLT LAKÁS, AHOL AZ ELAVULT FŰTÉSI ÉS ABLAKRENDSZEREK NÖVELIK A FŰTÉSI KIADÁSOKAT.

FELHASZNÁLT IRODALOM

A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS INDIKÁTORAI MAGYARORSZÁGON. KSH. (2012)

LETÖLTÉS HELYE ÉS IDEJE:

[HTTP://WWW.KSH.HU/DOCS/HUN/XFTP/IDOSZAKI/FENNTARTFEJL/FENNTARTFEJL12.PDF](http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/fenntartfejl/fenntartfejl12.pdf): 2013. JÚLIUS 29.

MAGYARORSZÁG TÁRSADALMI ATLASZA 2012. KSH.

LETÖLTÉS HELYE ÉS IDEJE:

[HTTP://WWW.KSH.HU/DOCS/HUN/XFTP/IDOSZAKI/MO/MO2012.PDF](http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mo/mo2012.pdf): 2013. AUGUSZTUS 8.

NÉPSZÁMLÁLÁS ORSZÁGOS ADATOK 2011. KSH, 2013.

LETÖLTÉS HELYE ÉS IDEJE:

[HTTP://WWW.KSH.HU/NEPSZAMLALAS/TABLAK_TERULETI_00](http://www.ksh.hu/nepszamlalas/tablak_teruleti_00) 2013. AUGUSZTUS 2.

EGEDY TAMÁS (2006): A VÁROSREHABILITÁCIÓS STRATÉGIÁK SZEREPE AZ ÉPÜLET- ÉS LAKÁSÁLLOMÁNY MEGÚJULÁSÁBAN. TÉR ÉS TÁRSADALOM 20. ÉVF

MAGYARORSZÁG TÉRKÉPEKBEIN. (SZERK. KOCSIS KÁROLY &SCHWEITZER FERENC), (2011): MTA FÖLDRAJZTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET

MAGYARORSZÁG KÖZIGAZGATÁSI HELYNÉVKÖNYVE 2012. JANUÁR 1. KSH

LETÖLTÉS HELYE ÉS IDEJE:

[HTTP://WWW.KSH.HU/DOCS/HUN/HNK/HNK_2012.PDF](http://www.ksh.hu/docs/hun/hnk/hnk_2012.pdf):2013. AUGUSZTUS 1.